

Силабус освітнього компоненту

Кваліфікація кримінальних правопорушень

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Право

Рік навчання: 2024, **Семестр:** 7

Кількість кредитів: денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3

Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Кваліфікація кримінальних правопорушень</u> <u>Qualification of criminal offences</u>
Викладач	Смушак Олександра Маркіянівна , доц., к.ю.н., кафедри кримінального права та кримінології Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»
E-mail:	smushakoleksandra1974@gmail.com
Консультації викладача	Вт., ср. 10.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу:

Кваліфікації кримінальних правопорушень має сформувати у студентів глибокі теоретичні і практичні знання щодо практичного застосування кримінального законодавства України. Вивчення цього курсу має сприяти вихованню у студентів поважного ставлення до Закону про кримінальну відповідальність як важливого засобу захисту людини, її прав та свобод, проголошених Конституцією України, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань. В умовах дії нового Кримінального кодексу України зазначений курс має на меті також поєднати знання студентів, здобуті під час навчання, з новими законодавчими положеннями.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК4. Здатність застосовувати положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути кримінального права.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК17. Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях.

СК18. Здатність розробляти проекти процесуальних документів у різних видах провадження, акти правозастосування, договори тощо.

4. Програмні результати навчання:

ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН4. Застосовувати отримані знання й уміння з конституційного права при вирішенні практичних завдань.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права

ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм кримінального права.

ПРН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН23. Використовувати психологічні прийоми та методи під час вирішення конкретних правових ситуацій.

ПРН24. Застосовувати практичні навички в розв'язанні проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість	Загальна кількість
-------------	--------------------	--------------------

	годин (ДФ)	годин (ЗФ)
лекції	14	10
семінарські заняття	16	6
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	50	64
всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття, види та значення кримінально-правової кваліфікації.	2	2
Тема 2.	Принципи та правила кваліфікації кримінальних правопорушень	2	
Тема 3.	Кваліфікація умисних кримінальних правопорушень з урахуванням стадій їх вчинення	2	2
Тема 4.	Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті	2	2
Тема 5.	Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень	-	-
Тема 6.	Подолання конкуренції і колізій статей закону в процесі кваліфікації кримінальних правопорушень	2	2
Тема 7.	Кваліфікація діянь, вчинених при обставинах, що виключають їх кримінальну протиправність	2	2
Тема 8.	Кваліфікація посткримінальної поведінки людини	2	
Тема 9.	Зміна кримінально-правової кваліфікації		

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття, види та значення кримінально-правової кваліфікації.	2	2
Тема 2.	Принципи та правила кваліфікації кримінальних правопорушень	2	
Тема 3.	Кваліфікація умисних кримінальних правопорушень з урахуванням стадій їх вчинення	2	2
Тема 4.	Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті	2	2
Тема 5.	Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень	2	

Тема 6.	Подолання конкуренції і колізій статей закону в процесі кваліфікації кримінальних правопорушень	2	
Тема 7.	Кваліфікація діянь, вчинених при обставинах, що виключають їх кримінальну протиправність	2	
Тема 8.	Кваліфікація посткримінальної поведінки людини	2	
Тема 9.	Зміна кримінально-правової кваліфікації		

Самостійна робота			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття, види та значення кримінально-правової кваліфікації.	6	6
Тема 2.	Принципи та правила кваліфікації кримінальних правопорушень	6	6
Тема 3.	Кваліфікація умисних кримінальних правопорушень з урахуванням стадій їх вчинення	6	8
Тема 4.	Кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті	6	8
Тема 5.	Кваліфікація множинності кримінальних правопорушень	6	8
Тема 6.	Подолання конкуренції і колізій статей закону в процесі кваліфікації кримінальних правопорушень	6	8
Тема 7.	Кваліфікація діянь, вчинених при обставинах, що виключають їх кримінальну протиправність	6	8
Тема 8.	Кваліфікація посткримінальної поведінки людини	4	6
Тема 9.	Зміна кримінально-правової кваліфікації	4	6
Всього		50	64

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік

90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті НУ «ОЮА» ». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському занятті передбачає усне та письмове опитування.
Вимоги до індивідуальної роботи	При написанні рефератів з навчальної дисципліни «Кримінологія» студенти повинні не лише здійснити реферування теоретичного матеріалу, але й ознайомитись і опрацювати спеціальну літературу та нормативно-правові акти, які стосуються обраної теми роботи та провести її детальний теоретико-прикладний аналіз.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань, написанні рефератів, есе, тез та статей. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, екзамену

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

1. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М.І. Хавронюка. К.:Ваіте, 2019. 288 с.

2. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Литвинова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 448 с.

3. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи навч. посібник / М. І. Панов. Харків: Право, 2019. 248 с.

4. Крайник Г.С. Практикум «Кваліфікація кримінальних правопорушень» для студентів спеціальності 081 «Право» історичного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка. Житомир : Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2022. 68 с.

5. Людвік В. Д. Кваліфікація кримінальних правопорушень, підслідних Національній поліції : метод. рек. до практичної підготовки курсантів факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування / В. Д. Людвік, В. С. Березняк. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 76 с.

6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За заг. ред. Копотуна І. М. Київ: «К Н Т», 2023. 932 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. і допов. К.: ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
8. Основи кваліфікації злочинів : навч. посіб. / [М. І. Панов, І. О. Зінченко, О. О. Володіна та ін.] ; за заг. ред. М.І. Панова. Харків : Право, 2019. 378 с.
9. Сопілко І.М. Теоретичні основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч. посібник Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 188 с.

Нормативні акти:

1. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. (Дата звернення 14.08.2023 р.);
 2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. (Дата звернення 14.08.2023)
- підзаконні акти:
1. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад: Наказ МВС України від 28.07.2017 № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>. (Дата звернення 14.08.2023);
 2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України: Наказ МВС України від 23.05.2017 № 440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17>. (Дата звернення 14.08.2023);
 3. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: Наказ МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17>. (Дата звернення 14.08.2023);
 4. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>. (Дата звернення 14.08.2023)
- постанови, інші рішення, роз'яснення судів (Конституційного, Верховного):
5. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 6-те вид., допов. і перероб. Упорядники: Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2023. 336 с.

11.2. Допоміжна:

1. Бобошко О. М. Кваліфікація корупційних правопорушень, вчинених у співучасті. *Держава та регіони. Серія : Право*. 2022. № 1. С. 59-66.
2. В'юник М. В. Кримінально-правове регулювання в Україні: реалії та перспективи (аналітичні матеріали) / М. В. В'юник, М. В. Карчевський, О. Д. Арланова ; упоряд. Ю. В. Баулін ; Коміс. з питань прав. реформи, Робоча група з розвитку кримін. права. Харків : Право, 2020. 212 с.
3. Камінський П. В. Кваліфікація примушування до шлюбу: теоретичні та практичні аспекти. *Держава та регіони. Серія : Право*. 2022. № 2. С. 58-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drp_2022_2_11
4. Каторкін Р.А. Кримінальна відповідальність за ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу : монографія. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. 268 с.
5. Колодін Д. О., Степаненко О. В. Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально - правових норм. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 222-227. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2022_2_35
6. Колодін Д. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень при конкуренції кримінально - правових норм [Електронний ресурс]. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 222-227. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2022_2_35

7. Кримінальна відповідальність за незаконний обіг зброї / кол. авт.; ред. С.А. Шалгунова. Дніпро : ДДУВС, 2020. 364 с.
8. Мислива О.О. Кримінально-правова характеристика та запобігання незаконній діяльності у сфері трансплантації : монографія. Дніпро: ДДУВС, 2019. 220 с.
9. Мовчан Р.О. «Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми: монографія. Київ: Норма права, 2022. 244 с.
10. Оксаніченко А.С. Поняття злісності за кримінальним правом України. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. 184 с.
11. Омельчук О. М., Крушинський С. А. Кваліфікація контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів, вчиненої у співучасті та за сукупністю з іншими злочинами. *Університетські наукові записки*. 2020. № 3-4. С. 286-296. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2020_3-4_31
12. Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України : монографія. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2019. 624 с.
13. Оrobeць К. М. Кваліфікація кримінальних правопорушень: проблема визначення та методологічні аспекти дослідження. *Правова держава*. 2021. № 44. С. 125-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2021_44_17
14. Пономаренко Ю. А. Загальна теорія визначення караності кримінальних правопорушень : монографія / Ю. А. Пономаренко; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; [наук. консультування і передм. Ю. В. Баулін]. Харків : Право, 2020. 720 с.
15. Попов К. Л. Кваліфікація кримінальних правопорушень учасників збройного конфлікту на Сході України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 4. С. 247-255. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2021_4_40
16. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика у сфері регулювання заходів безпеки : монографія. Харків : Право, 2020. 328 с.
17. Шаблистий В. В. Кримінальна відповідальність за ухилення від призову за мобілізацією : монографія. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 136 с.
18. Шаблистий В.В. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. 164 с.
19. Щирська В. С. Кваліфікація вимагання за сукупністю кримінальних правопорушень. *Право і суспільство*. 2022. № 1. С. 189-194. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2022_1_29

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

www.president.gov.ua – Президент України

Законодавча влада

www.rada.gov.ua – Верховна Рада України

www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини

Виконавча влада

www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України

www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України

Судова влада

www.scourt.gov.ua – Верховний Суд

www.ccu.gov.ua - Конституційний Суд України

Інші державні органи

<https://www.gp.gov.ua> – Офіс Генерального прокурора

Рекомендовані науково-аналітичні ресурси

www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень

<http://parlament.org.ua/> - Лабораторія законодавчих ініціатив

<http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

Доц. кафедри кримінального
права та кримінології

Олександра СМУШАК